

ZARZĄDZENIE NR 39/2010

BURMISTRZA MIASTA I GMINY ŚLESIN Z DNIA 30 GRUDNIA 2010 ROKU

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Na podstawie § 6 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz.719) w związku z art.4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U.z 2009 r., Nr 178, poz.1380 z późn.zm.) oraz art. 33 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie przy ul. Kleczewskiej 15, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Do zapoznania się z treścią Instrukcji zobowiązuje się wszystkie osoby wykonujące pracę na terenie budynku.
2. Przyjęcie do wiadomości postanowień zawartych w Instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem.
3. Nowo przyjmowani pracownicy zapoznawani są z treścią Instrukcji podczas szkolenia wstępnego.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
Mariusz Zaborowski
mgr inż. Mariusz Zaborowski

ZATWIERDZAM

Burmistrz
Mariusz Ziwiński
mgr inż. Mariusz Ziwiński

.....
(zarządca obiektu)

BUDYNEK URZĘDU MIASTA I GMINY

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO**

S P I S Z A W A R T O Ś C I O P R A C O W A N I A

INFORMACJE DLA WŁAŚCICIELA OBIEKTU

ZARZĄDZENIE

Wstęp	1
I. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.....	2
II. Postanowienia ogólne	3
III. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	6
IV. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom i czynnością konserwacyjnym	14
V. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia.....	18
VI. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	21
VII. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	25
VIII. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.....	30
IX. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu.....	32
X. Plany obiektu	35

ZAŁĄCZNIKI

- Nr 1: Wykaz osób, które zapoznały się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
- Nr 2: Wzór oświadczenie podmiotu zewnętrznego
- Nr 3: Wzór Karty Aktualizacji Instrukcji
- Nr 4: Wzór protokołu zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych
- Nr 5: Wzór zezwolenia na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych
- Nr 6: Wzór oświadczenia
- Nr 7: Potwierdzenie kwalifikacji osoby opracowującej instrukcję

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

INFORMACJE DLA WŁAŚCICIELA OBIEKTU:

1. Niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest potwierdzeniem dla właściciela obiektu, firm ubezpieczeniowych oraz Państwowej Straży Pożarnej na wykonanie obowiązków wynikających z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380) oraz spełnienia wymogu określonego w § 6 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
2. Termin aktualizacji niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego upływa w **grudniu 2012 r.** - wcześniejsza aktualizacja w przypadku, gdy nastąpi zmiana sposobu użytkowania obiektu, która może wpłynąć na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Podmiot opracowujący instrukcję:

INFO – POŻ WALDEMAR KURZAWA
62 – 540 KLECZEW, UL. 11 LISTOPADA 23/8
Tel. 63 270 21 87 lub 603 563 805
e-mail: infopoz@lm.pl

WSTĘP

Ochrona przeciwpożarowa – pojęcie to oznacza przedsięwzięcia prowadzące do ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową bądź innym miejscowym zagrożeniem.

Zapobiegać pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu miejscowemu zagrożeniu to:

- zapewnić konieczne warunki ochrony technicznej obiektom,
- tworzyć warunki organizacyjne i formalno-prawne zapewniające ochronę ludzi, ich mienia, a także przeciwdziałanie powstaniu lub minimalizowanie skutków pożaru, klęsk żywiołowych, lub innego miejscowego zagrożenia.

Obowiązek ochrony przeciwpożarowej wynika z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2009 r. nr 178, poz.1380 z późn. zm.) – stosownie do wymagań art. 4 w/w ustawy właściciel, zarządca lub użytkownik zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania w tym zakresie określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych terenów (Dz. U. nr 109, poz.719)¹.

¹ Jest to akt prawny niezwykle obszerny, zawierający — oprócz przepisów ogólnych — szczegółowe uregulowania w zakresie zasad wyposażania obiektów w stałe i półstałe urządzenia gaśnicze, rodzajów obiektów, w których jest wymagana instalacja sygnalizacyjno-alarmowa, zasad wyposażania obiektów w sprzęt i urządzenia ratownicze, zabezpieczania instalacji i urządzeń technicznych, prac niebezpiecznych pożarowo oraz oceny zagrożenia wybuchem, magazynowania gazów palnych, zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, zbioru, transportu i składowania palnych produktów rolnych, zapobiegania powstawaniu innych miejscowych zagrożeń. Ponadto w rozporządzeniu znajdują się wytyczne w zakresie określania przyrostu ciśnienia w pomieszczeniu, jaki mógłby zostać spowodowany przez wybuch oraz zaznaczania stref zagrożenia wybuchem, jak też usystematyzowany wykaz palnych gazów, par i cieczy z ich właściwościami chemicznymi i fizycznymi. W codziennej praktyce ochrony przeciwpożarowej są to zagadnienia niezwykle ważne.

I. ŹRÓDŁA INFORMACJI WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2009 r. nr 178 poz. 1380 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej. (Dz. U. Nr 215, poz. 1823).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).
6. PN-EN 3-7:2004 Gaśnice przenośne.
7. PN-EN 671-3 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Konserwacja.
8. PN-92/N-01256.01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
9. PN-92/N-01256.02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
10. PN-N-01256-04:1997/Az1:2003 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
11. PN-N-01256-05:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
12. Dokumentacja techniczno-budowlana budynku.
13. Wizja lokalna przeprowadzona na terenie budynku i wokół niego.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1. Stosownie do postanowień § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719) właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.
2. Zgodnie z postanowieniami opisanymi w pkt. 1, wdraża się Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektu budowlanego pn.:

Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie

3. Podstawowym celem opracowania jest przedstawienie istniejących warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu wymienionego w pkt. 2 oraz sposobów jego użytkowania, zapewniających odpowiedni poziom ochrony przeciwpożarowej obiektu i jego użytkowników.
4. Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego, zwana w dalszej części opracowania Instrukcją² zawiera:
 - 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
 - 2) wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
 - 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
 - 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
 - 5) warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
 - 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
 - 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
 - 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,

² Instrukcja – oznacza zbiór przepisów postępowania, zazwyczaj w formie pisemnej; dokładne pouczenie; udzielenie wskazówek; polecenie, zarządzenie.

- b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - j) wskazania dojeżdżać do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- 9) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.
5. Wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko, są zobowiązani do zapoznania się z treścią instrukcji i przestrzegania jej ustaleń – fakt przyjęcia do wiadomości postanowień instrukcji użytkownicy obiektu/pracownicy potwierdzają podpisem w Wykazie osób, które zapoznały się z treścią (**Załącznik Nr 1** do Instrukcji).
6. Postanowienia Instrukcji obowiązują również wszystkich korzystających z obiektu, prowadzących na jego terenie działalność gospodarczą oraz wykonujących jakiegokolwiek prace w tym obiekcie – umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców /najemców do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem (wzór oświadczenia stanowi **Załącznik Nr 2** do Instrukcji).
7. Zarządca obiektu lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować przestrzeganie ustaleń zawartych w instrukcji.

8. Niniejszą Instrukcję należy poddać okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu³ użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej – aktualizacja powinna być opracowana w formie aneksu oraz potwierdzona w **Karcie Aktualizacji** (wzór Karty stanowi **Załącznik Nr 3** do Instrukcji).
9. Instrukcję należy przechowywać w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych.

³ Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego – zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo budowlane oznacza podjęcie lub zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki bezpieczeństwa pożarowego.

III. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA (SKŁADOWANIA) I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCEM.

3.1. Charakterystyka obiektu.

3.1.1. Nazwa i adres obiektu.

Urząd Miasta i Gminy w Ślesinie, ul. Kleczewska 15, 62-561 Ślesin

3.1.2. Właściciel obiektu.

Urząd Miasta i Gminy w Ślesinie.

3.1.3. Opis ogólny obiektu.

Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Ślesinie usytuowany jest na działce zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Kleczewskiej. Jest to budynek wolnostojący, w rzucie poziomym tworzy kształt prostokąta. Budynek urzędu jest 3-kondygnacyjny. Kondygnacje tworzą:

- przyziemie, w którym znajduje się Urząd Stanu Cywilnego – odrębne pomieszczenie oddzielone ścianą od pozostałej części przyziemia – wejście do USC usytuowane od strony zachodniej budynku i znajduje się na poziomie „0”. Pozostała część przyziemia to: archiwa, kotłownia olejowa z magazynem opału, pomieszczenie organizacji oraz pomieszczenie konserwatora – wejście z poziomu I piętra, schodami wewnątrz budynku;
- I piętro – przeznaczone dla celów administracji publicznej;
- II piętro – przeznaczone dla celów administracji publicznej.

Budynek na działce zorientowany osią podłużną w kierunku północ-południe. Wejście główne do budynku usytuowane jest od strony podłużnej ściany zachodniej i znajduje się na wysokości I kondygnacji nad przyziemem, poprzeczna ściana północna znajduje się w odległości ok. 18 m od ulicy Kleczewskiej. Z trzech stron budynku znajdują się miejsca postojowe dla samochodów. W budynku, na poziomie przyziemia usytuowana jest kotłownia na olej opałowy z kotłem o mocy 130 kW oraz magazyn oleju opałowego ze zbiornikami o łącznej pojemności 6,6 m³.

Parametry budynku

- Powierzchnia zabudowy: 327,5 m²,
- Powierzchnia użytkowa: 795,1 m².
- Kubatura brutto: 2947,9 m³.

Konstrukcja budynku

- Fundamenty (ławy i ściany) – żelbetonowe;
- Ściany nośne – murowane z elementów ceramicznych na zaprawie cementowo-wapiennej, obustronnie otynkowane;
- Ściany działowe – murowane z elementów ceramicznych cementowo-wapiennych;
- Stropy – żelbetonowe, wylewane;
- Pokrycie dachu – z elementów betonowych pokrytych papą x 2;
- Klatka schodowa – dwubiegowa, żelbetowa.

Zastosowane instalacje

- Elektroenergetyczna – 230/400 V (główny wyłącznik prądu zlokalizowany na I piętrze, przy wyjściu głównym).
- Teletechniczna (komputerowa, telefoniczna).
- Wodno-kanalizacyjna.
- Instalacja odgromowa.
- Ogrzewanie: C.O. – kotłownia olejowa.

Komunikacja

Komunikacja pozioma – układ korytarzy na każdej kondygnacji.

Komunikacja pionowa – budynek obsługuje 1-klatka schodowa .

3.1.4. Zestawieni powierzchni użytkowych kondygnacji.

Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 795,1 m², w tym:

- przyziemie – 245,7 m²,
- I piętro – 268,5 m²,
- II piętro – 280,9 m².

3.1.5. Grupa wysokości.

Grupa wysokości – budynek niski (N), wysokość budynku n.p.t. – 9 m.

3.1.6. Odległość od obiektów sąsiednich.

Budynek zlokalizowany jest jako wolnostojący, w odległości:

- 13 m od linii zabudowy budynku GOPS – kierunku wsch.,
- 23 m od budynku garażu GOPS – kierunek wsch.,
- 7 m od budynku administracyjno-biurowego – kierunek zach.,

Budynki sąsiadujące wykonane w konstrukcji niepalnej.

3.1.7. Właściwości pożarowe materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Na terenie budynku nie występują substancje niebezpieczne pożarowo.

3.1.8. Zagrożenie wybuchem w pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych.

W budynku nie przewiduje się stosowania materiałów mogących tworzyć mieszaniny wybuchowe.

3.1.9. Kategoria zagrożenia ludzi (ZL).

Budynek zaliczany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

3.1.10. Liczba osób w obiekcie.

Ogólna liczba osób, stałych użytkowników obiektu, przebywających w obiekcie – 37, w tym

- liczba osób przebywających na najwyższej kondygnacji – 9,
- liczba osób o ograniczonej możliwości poruszania się – 0.

3.1.11. Podział budynku na strefy pożarowe.

Budynek stanowi jedną strefę pożarową.

3.1.12. Techniczne warunki ewakuacji.

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi zapewniono możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce, na zewnątrz budynku bądź do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej „drogami ewakuacyjnymi”.

3.1.13. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi hydrant zewnętrzny nadziemny DN 80 usytuowany na sieci hydrantowej zewnętrznej prowadzonej wzdłuż ulicy Kleczewskiej. Hydrant usytuowany jest ok. 15 m od narożnika zachodnio – północnego budynku.

3.1.14. Droga pożarowa.

Dojazd stanowi utwardzona droga (ulica Kleczewska) oraz utwardzona droga wewnętrzna – dojazd możliwy o każdej porze roku.

3.2. Charakterystyka zagrożenia pożarowego.

3.2.1. Zagrożenie pożarowe.

Zagrożenie pożarowe budynku związane jest z:

- występowaniem materiałów palnych na poszczególnych kondygnacjach oraz w poszczególnych pomieszczeniach,
- eksploatacją instalacji i urządzeń technicznych, takich jak instalacje i urządzenia elektryczne oraz osprzęt elektryczny, urządzenia biurowe, instalacja odgromowa,
- okazjonalnie prowadzonymi pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym.

- porzucanie niedopałków papierosów w obrębie materiałów palnych (np. do kosza ze śmieciami);
- używanie otwartego płomienia w otoczeniu cieczy palnych;

Inne przyczyny pożarów

- wyładowania elektryczności statycznej;
- wyładowanie atmosferyczne;
- samozapalenie;
- podpalenie (np. motyw ekonomiczny, zatarcie śladów innego przestępstwa, zemsta, odchylenia od normy psychicznej, dla rozrywki);

3.2.3. Potencjalne przyczyny /możliwości/ rozprzestrzeniania się pożaru.

Rozwój pożaru w obiekcie związany jest bezpośrednio z jego przeznaczeniem oraz zagospodarowaniem i uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi częściami obiektu i kondygnacjami.

3.2.4. Potencjalne drogi rozprzestrzeniania się pożaru w obiekcie.

Rozprzestrzenianiu się pożaru sprzyjają:

- występowanie uchybień pod względem budowlanym;
- brak podręcznego sprzętu gaśniczego;
- niewłaściwe składowanie materiałów;
- niewiedza w zakresie alarmowania;
- nieumiejętność posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym;
- brak dojazdu do obiektu;
- trudne warunki atmosferyczne;
- palne elementy konstrukcyjne budynku (stropy, ściany, sufity podwieszane, okładziny ścian itp.), wystroju oraz wyposażenia wnętrza;
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej;
- ciągi komunikacyjne.

Ponadto oprócz rozprzestrzeniania ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń, dymów i gazów pożarowych poprzez otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe), kanały instalacyjne.

Materiały palne

W budynku występują materiały palne, takie jak:

- elementy wykończenia wnętrz i wykładziny podłogowe,
- elementy stałego wyposażenia wnętrz, takie jak, np. krzesła, biurka, szafy, urządzenia biurowe, materiały biurowe, dokumentacja, wystrój wnętrz, tablice informacyjne, odpady.

Źródła zapłonu

Podstawowym elementem, którego obecność (w sprzyjających okolicznościach) może spowodować powstanie pożaru jest bodziec energetyczny. W przypadku budynku urzędu potencjalną przyczyną powstania pożaru związana jest z występowaniem bodźców energetycznych, jest możliwość występowania wadliwych stanów pracy instalacji i urządzeń elektrycznych, uszkodzeń osprzętu elektrycznego, takiego jak gniazda, wtyczki, przełączniki (wadliwe zabezpieczenia przeciążeniowe, zwarcia, iskrzenia).

3.2.2. Potencjalne przyczyny /możliwości/ powstania pożaru.

Przyczyny pożarów mogą być różne i mogą najczęściej wynikać z niżej wymienionych przyczyn.

Wady i niewłaściwa eksploatacja urządzeń elektrycznych

- awaria instalacji elektrycznej spowodowana przeciążeniem, spięciem;
- nie prawidłowa naprawa instalacji i urządzeń elektrycznych;
- nie usuwanie w porę awarii, które mają bezpośredni wpływ na awarię instalacji elektrycznej;
- zaniechania w przeprowadzeniu okresowych kontroli poprawności działania zabezpieczeń technicznych (np. wyłącznika różnicowo-prądowego);
- eksploatacja punktów świetlnych (żarówek) w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych;
- mechaniczne uszkodzenie izolacji i powłok;
- pozostawienie bez należytego dozoru urządzeń grzewczych i innego sprzętu elektrycznego;
- eksploatacja grzejników ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym lub w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych.

Nieostrożność przy prowadzeniu prac niebezpiecznych pożarowo

- niewłaściwe przygotowanie stanowiska pracy do prowadzenia prac remontowo-budowlanych (np. spawalniczych);
- brak dostatecznego nadzoru nad pracami niebezpiecznymi pożarowo;
- prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo w pobliżu materiałów palnych;

Nieostrożność przy posługiwaniu się otwartym ogniem

3.3. Zasady bezpieczeństwa pożarowego w zakresie użytkowania obiektu.

3.3.1. Zasady użytkowania obiektu. Wskazania dla użytkowników /pracowników/.

Na terenie budynku urzędu oraz na terenie przyległym do niego zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować:

- 1) pożar;
- 2) rozprzestrzenienie się pożaru;
- 3) utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego;
- 4) prowadzenia ewakuacji.

Do czynności tych zalicza się:

- używanie otwartego ognia i palenia tytoniu w strefach zagrożonych pożarem,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektów lub placów składowych,
- przechowywanie w pomieszczeniach substancji palnych oraz mogących stworzyć zagrożenie i niezwiązanych z technologią wykonywanych czynności,
- wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez zachowania odpowiednich zabezpieczeń i uzgodnień,
- składowanie materiałów palnych w nieużytkowych pomieszczeniach oraz na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie jakichkolwiek przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od: urządzeń i instalacji, których powierzchnia zewnętrzna może nagrzewać się do temperatury powyżej 100 °C, linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- uniemożliwienie dostępu do gaśnic, innych urządzeń przeciwpożarowych i ręcznych ostrzegaczy pożaru,
- wykorzystywanie sprzętu ppoż. do celów niezwiązanych z ochroną przeciwpożarową,
- uniemożliwienie dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
- uniemożliwienie dostępu do wyłączników prądu oraz przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- eksploatawanie urządzeń uszkodzonych lub niezgodnie z instrukcją producenta,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,

- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05 m od żarówki;

3.3.2. Zasady utrzymywania instalacji i urządzeń technicznych.

Instalacje i urządzenia należy:

użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabroniona.

W celu prawidłowego działania instalacji należy dokonywać:

- pomiarów instalacji elektrycznej w zakresie oporności izolacji przewodów roboczych – co najmniej raz na pięć lat,
- kontroli szczelności instalacji gazowej,
- kontroli stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych) – co najmniej raz na rok,
- pomiarów instalacji odgromowej – co najmniej raz na pięć lat.
- Powyższe czynności powinny wykonywać osoby posiadające wymagane kwalifikacje. Stwierdzone nieprawidłowości należy bezzwłocznie usuwać.

Powyższe wymagania powinny być przestrzegane w trakcie eksploatacji obiektów.

Podstawowe obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jej terenie budynku należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności przepisów rozporządzenia [2].

Zgodnie z w/w aktem prawnym, w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu, należy:

Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj. oznakować zgodnie z Polską Normą [11] drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji oraz utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych).

Zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
- ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.

- ograniczania dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, to jest gaśnic, hydrantów itp. oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

Oznakować zgodnie z Polską Normą [8]:

- miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
 - lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego i gazu,
 - lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- ponadto należy wywiesić na widocznym miejscu instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.

Instalacje i urządzenia należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabroniona.

W celu prawidłowego działania instalacji należy dokonywać:

- pomiarów instalacji elektrycznej w zakresie oporności izolacji przewodów roboczych – co najmniej raz na pięć lat,
- kontroli szczelności instalacji gazowej,
- kontroli stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych) – co najmniej raz na rok,
- pomiarów instalacji odgromowej – co najmniej raz na pięć lat.

Powyższe czynności powinny wykonywać osoby posiadające wymagane kwalifikacje. Stwierdzone nieprawidłowości należy bezzwłocznie usuwać.

W obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych z częstotliwością:

- od palenisk opalanych paliwem stałym - co najmniej 4 razy w roku,
- od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym - co najmniej 2 razy w roku,
- od palenisk kuchni żywienia zbiorowego - co najmniej raz w miesiącu.

Powyższe wymagania powinny być przestrzegane w trakcie eksploatacji obiektów.

IV. WYPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.

4.1. Wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe.

4.1.1. Urządzenia przeciwpożarowe.

Według rozporządzenia [2] przez urządzenia przeciwpożarowe należy rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych;

4.1.2. Wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe.

Lp.	Typ/ rodzaj urządzenia	Lokalizacja	Uwagi
1.	Hydrant wewnętrzny DN 52	1. Przyziemie – korytarz. 2. I piętro – korytarz 3. II piętro – korytarz	
3.	Hydrant zewnętrzny	W bezpośrednim sąsiedztwie budynku – 15 m od narożnika północno – zachodniego budynku.	

4.2. Wyposażenie obiektu w gaśnice.

4.2.1. Gaśnice.

Gaśnice to urządzenia przenośne i przewoźne spełniające wymagania Polskich Norm, które należą do podręcznego sprzętu gaśniczego. Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w zarodku (początkowej fazie, gdy pożar jeszcze się nie rozprzestrzenił) przez użytkowników obiektu.

4.2.2. Wyposażenie obiektu w gaśnice.

Zasady wyposażania obiektów w gaśnice określa rozporządzenie [2] – obiekty powinny być wyposażone w gaśnice spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN) dotyczących gaśnic.

Lp.	Miejsce usytuowania gaśnicy	Typ/ rodzaj gaśnicy	Producent	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	Przyziemie: korytarz – przy hydrancie wew.	GP-4	GZWM	
2.	Przyziemie: korytarz – przy archiwum	GP-2	KZWM	
3.	Przyziemie: USC – korytarz	GP-2	KZWM	
4.	I piętro: korytarz – przy hydrancie wew.	GP-4	Boxmet	
5.	II piętro: korytarz – przy hydrancie wew.	GP-4	Boxmet	
6.	II piętro: świetlica	GP-2	GZWM	

4.3. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnością konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych.

4.3.1. Postanowienia ogólne.

Stosownie do wymagań rozporządzenia [2] urządzenia przeciwpożarowe powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnością konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w odnośnej dokumentacji technologiczno-ruchowej oraz instrukcja obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Urządzenia przeciwpożarowe, w które wyposażony jest obiekt muszą być sprawne i gotowe w każdej chwili do użycia. Aby stan gotowości móc osiągnąć, przepisy o ochronie przeciwpożarowej nakładają na zarządcę obiektu obowiązek konserwacji. Przegląd oraz czynności konserwacyjne i naprawy winny wykonać osoby/podmioty profesjonalnie przygotowane i upoważnione do tego rodzaju czynności

4.3.2. Przeglądy i konserwacje. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa. Hydranty.

1. Przegląd hydrantów wewnętrznych – dotyczy wszystkich hydrantów wewnętrznych, jakie znajdują się na terenie obiektu.
2. Przeglądy wykonywane są przez uprawnione osoby/podmioty – w trakcie przeglądu należy wykonać czynności określone w normie PN-EN 671.
3. Przeglądy hydrantów polegają na oględzinach elementów składowych hydrantów oraz na pomiarze ciśnienia i wydajności poszczególnych hydrantów.
4. Po przeprowadzeniu przeglądu oraz wykonaniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być oznakowane napisem „SPRAWDZONE”.
5. W przypadku konieczności wykonania naprawy, hydrant powinien być oznakowany "USZKODZONY" a kompetentna osoba powinna powiadomić o tym zarządcę obiektu.
6. Osoba odpowiedzialna za stan ppoż. w obiekcie przechowuje protokół przeglądu, który zawiera:
 - wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych znajdujących się w obiekcie,

- datę (miesiąc i rok) wykonania przeglądu,
 - wyniki pomiarów poszczególnych hydrantów.
7. Węże, stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych, powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze. Szczegóły badań określa Polska Norma dotycząca konserwacji hydrantów wewnętrznych. Wąż po badaniu zostaje trwale oznaczony datą wykonania próby.
 8. Przeglądy oraz czynności serwisowe dotyczące instalacji hydrantowych zewnętrznych należy prowadzić zgodnie z postanowieniami zawartymi w pkt. 1 – 7.

Terminy

- konserwacja instalacji nie rzadziej niż 1 raz w roku,
- próba ciśnieniowa i wydajności instalacji - 1 raz w roku,
- próba ciśnieniowa węży stanowiących wyposażenie hydrantów – 1 raz na 5 lat.

4.4. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym stosowanych w obiekcie gaśnic.

4.4.1. Postanowienia ogólne.

Stosownie do wymagań rozporządzenia [2] gaśnice należy poddawać przeglądom technicznym i konserwacji zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących gaśnic, w odnośnej dokumentacji technicznej producenta oraz instrukcją obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

4.4.2. Przeglądy i konserwacje. Gaśnice.

1. Przegląd gaśnic – dotyczy wszystkich gaśnic, jakie znajdują się na terenie obiektu.
2. Przeglądy wykonywane są przez uprawnione osoby/podmioty – w trakcie przeglądu należy wykonać czynności określone w Polskich Normach.
2. Po przeprowadzeniu przeglądu oraz wykonaniu niezbędnych poczytności gaśnica powinna posiadać kontrolkę.
3. Osoba odpowiedzialna za stan poż. w obiekcie powinna przechowywać protokół przeglądu, który powinien zawierać:
 - wykaz wszystkich gaśnic znajdujących się w obiekcie,
 - datę (miesiąc i rok) wykonania przeglądu,

Terminy

Co miesięczny przegląd przeprowadzony przez Zarządcę obiektu w zakresie:

- każda gaśnica znajduje się w wyznaczonym miejscu,
- każda gaśnica nie jest zastawiona i jest widoczna,
- gaśnice nie posiadają widocznych uszkodzeń mechanicznych,
- gaśnice wyposażone w manometr – wskazania manometru.

Przegląd gaśnic – 1 raz w roku,

Wskazania do przeprowadzenia konserwacji

- gaśnice wyposażone manometr – kiedy wskazuje on spadek ciśnienia,
- gaśnice, które były w jakikolwiek sposób uruchamiane, np. na próbę,
- gaśnice, w których zerwano plomby umieszczone przez producenta lub konserwatora,
- gaśnice, które mają ślady uszkodzenia mechanicznego (np. skrzywiony zawór, rozbity manometr, przecięty lub przedziurawiony wąż, wgnieciony korpus),
- gaśnice, które nie mają czytelnej kontrolki z terminem ważności przeglądu.

V. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA.

5.1. Sposoby postępowania na wypadek pożaru.

5.1.1. Sposób postępowania po wykryciu pożaru do czasu przybycia jednostek straży pożarnej.

Każdy, kto zauważy pożar (nasilające się objawy w postaci dymu, spalenizny, itp.) zobowiązany jest:

- zaalarmować osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru,
- zaalarmować niezwłocznie straż pożarną,
- równocześnie z alarmowaniem, jeżeli to będzie bezpieczne i możliwe, należy przystąpić do akcji gaśniczej przy pomocy gaśnic i/lub hydrantów wewnętrznych,
- w przypadku braku możliwości użycia gaśnic i innego podręcznego sprzętu gaśniczego ograniczyć się tylko do zamknięcia otworów drzwiowych w danym pomieszczeniu i przystąpić do czynności ewakuacyjnych zgodnie z planem ewakuacyjnym,
- personel ewakuacyjny po ogłoszeniu ewakuacji przystępuje do wykonania swoich zadań zgodnie z planem ewakuacji budynku,
- ogłoszenie konieczności ewakuacji z budynku nastąpi poprzez nadanie komunikatu głosowego o następującej treści:

„Pożar, Pali się! Natychmiast opuścić obiekt!”

- wszystkie osoby wychodzą do wyznaczonego miejsca zbiórki,
- wyznaczonym miejscem zbiórki dla ewakuowanych jest parking usytuowany od strony zachodniej budynku.

W przypadku silnego zadymienia spowodowanego pożarem, najwięcej tlenu jest przy podłodze. W przypadku zadymienia należy poruszać się na kolanach lub nisko schyłym, w miarę możliwości wzdłuż ścian.

5.1.2. Sposób alarmowania straży pożarnej.

Alarmując straż pożarną należy podać:

- ⇒ co i gdzie się pali,
- ⇒ czy istnieje zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi,
- ⇒ czy występują elementy, które gwałtownie mogą rozprzestrzenić pożar,
- ⇒ swoje nazwisko oraz numer telefonu, z którego podawana jest informacja.

UWAGA: *po podaniu informacji nie należy odkładać słuchawki do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Ponadto osoba przyjmująca zgłoszenie może sprawdzić wiarygodności zgłoszenia poprzez ewentualne oddzwonienie na podany numer telefonu.*

5.1.3. Sposób i zasady współdziałania z kierującym akcją ratowniczą.

Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje kierownik obiektu lub osoba upoważniona, a w razie ich nieobecności osoba najbardziej energiczna i opanowana – każdy pracownik zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.

Z chwilą przybycia straży pożarnej kierowanie akcją przejmuje Kierujący Działaniem Ratowniczym, którego poleceniom należy podporządkować się oraz udzielić niezbędnej pomocy i informacji w zakresie podjętych dotychczas działań związanych z akcją ratowniczą.

5.2. Sposoby postępowania na wypadek innego zagrożenia.

5.2.1. Charakterystyka zagrożeń mogących wystąpić w obiekcie.

Oprócz pożaru w obiekcie lub terenie przyległym do niego mogą wystąpić inne zagrożenia w szczególności mogą to być:

- różne formy terroryzmu bądź fałszywe informacje o podłożeniu bomby,
- emisja skażeń lub zagrożenie emisją (chemiczne, biologiczne, radiacyjne),
- zagrożenie wybuchem (gaz, ciecz łatwopalna),
- zagrożenie zawaleniem konstrukcji,
- zagrożenia atmosferyczne (huragany, trzęsienia ziemi)

5.2.2. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia innego zagrożenia.

W przypadku ogłoszenia alarmu należy:

- bezwzględnie podporządkować się poleceniom służb ratowniczych lub komunikatom rozgłaszanym przez głośniki,
- wyłączyć urządzenia elektryczne i gazowe (zawory, bezpieczniki).
- przemyśleć ewentualne drogi i miejsca ewakuacji i najkrótszą drogą opuścić obiekt,
- udzielić pomocy osobom, które o własnych siłach nie mogą opuścić obiektu,
- nie wracać do obiektu.

W przypadku zdarzenia należy:

- jeżeli jesteś ranny – wzywać głosem pomocy,
- jeżeli możesz, udziel pomocy poszkodowanym, wynosząc ich poza strefę bezpośredniego zagrożenia,
- natychmiast opuścić obiekt,
- wykonuj polecenia ratowników, służby ochrony lub Policji.

5.3. Wykaz telefonów alarmowych do straży pożarnej i innych służb ratowniczych.

Lp.	Służba ratownicza/ Instytucja	Nr telefonu alarmowego	Uwagi
1	2	3	4
2.	Państwowa Straż Pożarna	998	
		112	Ogólny numer alarmowy
4.	Pogotowie Ratunkowe	999	
		112	Ogólny numer alarmowy
6.	Policja	997	
8.	Pogotowie energetyczne	991	
9.	Pogotowie Gazowe	992	
10.	Pogotowie Wod.-Kan.	994	

VI. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

6.1. Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym . Wymagania i obowiązki.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem;

Kierownik Referatu Organizacyjnego zapewni właściwe przygotowanie i nadzór nad przebiegiem niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Każdorazowo przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym kierownik obiektu oraz wykonawca prac zobowiązani są do:

- oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- wyznaczenia osoby/lub osób/odpowiedzialnych za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapewnienia wykonywania prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione o odpowiednich – w zależności od rodzaju prac – kwalifikacjach,
- zaznajomienia osób wykonujących pracę z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przy pomocy sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość zapalenia, wskutek bezpośredniego oddziaływania płomienia lub poprzez przewodnictwo cieplne, materiałów znajdujących się w sąsiedztwie i w sąsiednich pomieszczeniach, zarówno w pionie, jak i w poziomie. Konieczne jest ustalenie środków zapobiegawczych (np. usunięcie materiałów palnych w bezpieczne miejsce, kontrola przyległych pomieszczeń, ekranowanie materiałem niepalnym miejsca prowadzenia prac) oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za przebieg prac i przeprowadzenie kontroli obiektu po ich zakończeniu. Przyjęte warunki należy zamieścić w stosownym protokole podpisanym przez użytkownika, jak i wykonawcę prac. Egzemplarz protokołu powinien zostać umieszczony u zarządcy budynku.

Każdorazowo należy sporządzić protokół zabezpieczania przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych (wzór protokołu stanowi **Załącznik Nr 4**).

Po akceptacji rozwiązań i wykonaniu czynności określonych w protokole zabezpieczenia przeciwpożarowego Zarządca budynku wydaje stosowne zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (wzór zezwolenia stanowi **Załącznik Nr 5**).

6.2. Zabezpieczenie miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Wytyczne.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne,
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości,
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przyległe,
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

W trakcie normalnego funkcjonowania obiektu, na jego terenie nie występują pomieszczenia i strefy zagrożenia wybuchem.

Szczegółowe zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, w szczególności prac spawalniczych, przestrzegać należy następujących zasad:

- 1) **Zarządca budynku (osoba upoważniona)** zobowiązany jest przed rozpoczęciem prac zapoznać osoby zamierzające prowadzić prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu, jak również z zasadami funkcjonowania systemu sygnalizacji pożaru i monitoringu pożarowego oraz zasadami działania instalacji tryskaczowej i konsekwencjami wynikającymi z ewentualnego zadziałania tych instalacji.

- 2) Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem.
- 3) Na terenie obiektu zabrania się przechowywania gazów palnych w butlach oraz innych materiałów pożarowo - niebezpiecznych.
- 4) Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach, w których wykonywano prace z użyciem łatwo zapalnych cieczy, palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- 5) W miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, w ilości zależnej od skali prowadzonych prac, jako minimum należy przyjąć jedną gaśnicę proszkową lub śniegową GS-5 oraz koc gaśniczy z włókna szklanego, jeśli warunki szczególne nie przemawiają za koniecznością zastosowania innych rodzajów i ilości sprzętu pożarniczego, czy też środków gaśniczych. Sprzęt powinien być zabezpieczony przez osobę lub osoby zamierzające prowadzić przedmiotowe prace.
- 6) Jeżeli w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac występują urządzenia elektroenergetyczne pod napięciem, to stanowisko należy wyposażyć dodatkowo w jedną gaśnicę proszkową lub śniegową.
- 7) Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były prowadzone oraz rejony przyległe.
- 8) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
- 9) Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie.
- 10) Pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń.
- 11) Przedmioty palne lub niepalne ale w opakowaniach palnych, należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsc prowadzenia prac, celem uniemożliwienia przedostania się rozgrzanych rozprysków spawalniczych, iskier itp. W razie braku możliwości ich odsunięcia należy je zabezpieczyć przez osłonięcie, na przykład kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób.
- 12) Należy skontrolować, czy w pomieszczeniach sąsiednich (zarówno w pionie, jak i w poziomie), nie znajdują się materiały mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego lub działania rozprysków spawalniczych.
- 13) Ewentualne otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe należy uszczelnić, zasłonić materiałami niepalnymi.

- 14) Kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną, należy zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi, bądź skutkami działania wysokiej temperatury.
- 15) Wykonywanie prac spawalniczych w miejscach, w których tego samego dnia wykonywano prace malarskie lub inne, przy użyciu substancji łatwo zapalnych, jest zabronione.
- 16) W miejscu wykonywania prac należy przygotować pojemniki metalowe wypełnione wodą, na odpadki drutu spawalniczego i elektrod.
- 17) Drogi ewakuacyjne i dojścia powinny być wolne, oraz tak wybrane, aby można było szybko ewakuować ludzi z miejsca zagrożonego rozwojem pożaru.
- 18) Po zakończeniu prac należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie ich prowadzenia i pomieszczeniach sąsiednich.
- 19) W przypadku prowadzenia prac w sąsiedztwie jakichkolwiek materiałów palnych kontrolę należy ponowić po upływie 4, a następnie 8 godzin, od czasu zakończenia prac spawalniczych.
- 20) Wyniki kontroli należy odnotować w protokole.

VII. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA.

7.1. Plan ewakuacji. Sposoby postępowania użytkowników obiektu.

W przypadku prowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych, jak też w sytuacjach realnego zagrożenia (w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia) należy zastosować się do niżej podanych wskazań:

- w sytuacji wystąpienia zagrożenia przyjmuje się ewakuację całkowitą budynku,
- do ewakuacji budynku należy wykorzystać korytarze, klatki schodowe oraz wyjścia przeznaczone do celów ewakuacyjnych,
- po ogłoszeniu alarmu wyznaczony personel przystępuje do ewakuacji pracowników i innych osób z budynku – zgodnie ze swoim zakresem obowiązków,
- ogłoszenie konieczności ewakuacji z budynku nastąpi poprzez nadanie komunikatu głosowego o następującej treści:

„Pożar, Pali się! Natychmiast opuścić obiekt!”

- podczas ewakuacji należy w miarę możliwości poruszać się po prawej stronie korytarzy i schodów,
- po rozpoczęciu ewakuacji zawsze należy ewakuować się do wyznaczonego miejsca zbiórki. Na miejsce zbiórki do ewakuacji wyznacz się:

parking usytuowany od strony zachodniej budynku

7.1.1. Zasady i sposób ewakuacji.

Akcję ewakuacji ludzi podejmuje się z chwilą, gdy zaistniały pożar może stwarzać dla nich zagrożenie. W obiektach użyteczności publicznej obowiązek rozpoczęcia ewakuacji spoczywa na pracownikach danego zakładu i bardzo często zostaje ona zakończona jeszcze przed przybyciem straży pożarnej, co należy uznać za objaw właściwy. W innych przypadkach decyzja o ewakuacji zostaje podjęta przez dowódcę akcji ratowniczo-gaśniczej.

7.1.2. Ogłoszenie ewakuacji.

Ogłoszenie o ewakuacji powinno być podane w formie, z której jednoznacznie i dla wszystkich wynika konieczność natychmiastowego opuszczenia poszczególnych pomieszczeń i/lub całego budynku. Natychmiast po zauważeniu pożaru lub innego zagrożenia lub otrzymaniu informacji o zagrożeniu oraz stwierdzeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi **Kierownik Referatu Organizacyjnego** bądź osoba przez niego upoważniona podejmuje decyzje o rozpoczęciu ewakuacji osób.

7.1.3. Organizacja ewakuacji.

Podejmując decyzję o ewakuacji należy pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczeń, w których powstał pożar oraz z pomieszczeń zagrożonych bezpośrednio jego rozwojem;
- należy określić i wskazać drogi ewakuacyjne;
- należy ustalić liczbę osób do ewakuacji oraz pozyskać informacje o stanie zdrowia ewakuowanych;
- stosować planową a jeżeli sytuacja tego wymaga poleconą kolejność i kierunek ewakuacji;
- użyć wszelkich dostępnych środków aby możliwie skutecznie zabezpieczyć drogi ewakuacyjne przed rozwojem pożaru oraz zadymieniem;
- w trakcie trwania ewakuacji należy całkowicie egzekwować zdyscyplinowanie i posłuszeństwo wśród osób ewakuowanych;
- pomieszczenia zagrożone należy opuszczać pojedynczo formując na korytarzu pojedynczy strumień ludzi lub kolumnę dwójkową;
- na korytarzach i klatkach schodowych poruszać się z jednakową szybkością, zależnie od stopnia niebezpieczeństwa tzn. krokiem normalnym przyspieszonym lub biegiem;
- w przypadku wystąpienia dymu na drodze ewakuacyjnej należy poruszać się w pozycji jak najbliżej podłogi chroniąc się w ten sposób przed dymem i gorącym powietrzem;

Kierujący akcją wyznacza osoby prowadzące ewakuacje na poszczególnych kondygnacjach bądź z poszczególnych pomieszczeń (gdy sytuacja na to pozwala) – osoby te po zakończonej ewakuacji sprawdzają wszystkie kondygnacje czy w pomieszczeniach nie pozostały żadne osoby, które mogły zaśląbnąć bądź nie podporządkowały się poleceniom nadzorującego ewakuację.

W trakcie trwania ewakuacji należy przyjąć zasadę, że w przypadku krzyżowania się strumieni ewakuowanych osób pierwszeństwo w kontynuowaniu ruchu ma grupa znajdująca się aktualnie na drodze komunikacji pionowej (schody).

Wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie natychmiast zamykają drzwi i okna w pomieszczeniach i zgodnie z kierunkiem ewakuacji udają się na parter i wyjściem ewakuacyjnym na zewnętrzną przestrzeń do miejsca ewakuacji wyznaczonego przez kierujący akcją.

7.1.4. Ewakuacja mienia.

W wielu obiektach objętych lub zagrożonych pożarem znajduje się **mienie znacznej wartości** w postaci surowców bądź wyrobów gotowych, bezcenna aparatura technologiczna,

maszyny i urządzenia, dzieła sztuki, rzeczy o bezcennej wartości kulturowej. Mienie to musi być chronione przed zniszczeniem. Ewakuację mienia podejmuje się gdy:

- istnieje obawa zniszczenia mienia o znacznej wartości, a siły i środki straży pożarnej są niewystarczające do skutecznego zlokalizowania pożaru;
- występuje bezpośrednie zagrożenie mienia, którego nie można obronić;
- ruchomości utrudniają dostęp do ogniska pożaru lub wyraźnie przeszkadzają w prowadzeniu działań ratowniczych;
- ruchomości stwarzają groźbę rozszerzenia się pożaru,
- ze względu na ciężar mienia występuje groźba zawalenia się stropów, nadwątlonych w wyniku oddziaływania ciepła.

Nie należy prowadzić ewakuacji mienia kosztem ewakuowanych ludzi.

7.2. Organizacja ewakuacji. Wyznaczony personel i zadania.

Lp.	Nazwisko i imię	Miejsce wykonywania pracy	Nr telefonu służbowego	Inny środek komunikacji elektronicznej
1	2	3	4	5
1.	Wójtowicz Marcin	Urząd M. i Gm. Slesin	63 2704-011 s. 12	umslesin@p10.onet.pl
2.				
3.				

Do podstawowych obowiązków personelu wyznaczonego do ewakuacji pracowników należy:

- poinformowanie pracowników o zaistnieniu zagrożenia,
- otwarcie drzwi ewakuacyjnych,
- wyłączenia prądu i włączenie oświetlenia awaryjnego,
- sprawdzenie, czy wszystkie osoby opuściły zagrożony obszar,
- poinformowanie właściwych służb ratowniczych.

7.3. Organizacja ewakuacji. Środki techniczne. Komunikacja.

Warunki ewakuacji to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Szczegółowy układ dróg ewakuacyjnych:

Obszar do ewakuacji 1	Opis drogi ewakuacyjnej 2	Uwagi 3
Przyziemie – Urząd Stanu Cywilnego	droga ewakuacji – przez korytarz z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz budynku,	
Przyziemie – budynek Urzędu Miasta i Gminy	droga ewakuacji – przez korytarz z bezpośrednim wyjściem na klatkę schodową prowadzącą do wyjścia głównego, usytuowanego na poziomie I piętra.	
I piętro	pozioma droga ewakuacji – przez korytarz z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz budynku,	
II piętro	⇒ pozioma droga ewakuacji – przez korytarz z bezpośrednim dojściem do klatki schodowej, ⇒ pionowa droga ewakuacji – klatką schodową, z możliwością dojścia na korytarza usytuowany na I piętrze i dalej do wyjścia na zewnątrz budynku,	

Pionowe i poziome drogi ewakuacyjne oraz wyjścia służące do ewakuacji oznakowano stosownie do wymagań Polskich Norm [9] i [11].

7.4. Sposoby sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

Ewakuacja próbna sprowadza się do dwóch zagadnień:

Sprawdzenia organizacji ewakuacji:

- sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy;
- doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się;
- koordynacja działań służby ochrony;
- zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków;
- zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące;
- weryfikacja opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru;

Sprawdzenia warunków ewakuacji:

- ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- stanu technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego;

- oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) które jest niezbędne do ewakuacji ludzi;
- możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Główny nacisk należy położyć na ewakuację osób - zgodnie z założeniem, że życie ludzkie jest najcenniejsze. Ewakuację można rozszerzyć o ewakuację mienia, jednak tylko w uzasadnionych przypadkach, np. zabezpieczenie cennych danych dla firmy informacji, dokumentów i sprzętu.

Na każdej kondygnacji znajduje się obserwator, który sprawdza prawidłowość postępowania osób ewakuowanych.

7.5.Sposoby sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji. Wymagania formalne.

Sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji należy przygotować w następujący sposób:

- 1) **pierwszy etap** – opracować założenia do ewakuacji, w których wyznaczyć należy cel przeprowadzania kontroli, określić potrzeby ludzkie i sprzętowe, wyznaczyć zadania dla osób przygotowanych do prowadzenia ewakuacji, oraz przygotować przebieg ewakuacji z podziałem na etapy;
- 2) **drugi etap** – uzgodnić termin przeprowadzenia ewakuacji – zarządcą obiektu z kierownikami poszczególnych działów;
- 3) **trzeci etap** to powiadomienie właściwej Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań;
- 4) **czwarty etap** to ewakuacja próbna.

VIII. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW, Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI.

8.1. Szkolenia w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.

Ustawa [1] nakazuje użytkownikowi obiektu zapoznać wszystkich swoich pracowników z przepisami przeciwpożarowymi – zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy pracownik powinien być zapoznany z przepisami przeciwpożarowymi odnoszącymi się do danego stanowiska pracy, a w szczególności z zagrożeniem danego obiektu, rozmieszczeniem i obsługą podręcznego sprzętu gaśniczego, sposobami postępowania na wypadek powstania pożaru, lokalizacją głównego wyłącznika prądu elektrycznego.

Każdy nowy pracownik przed rozpoczęciem pracy zobowiązany jest odbyć szkolenie przeciwpożarowe prowadzone przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Przedmiotem szkolenia jest zapoznanie pracownika z przepisami przeciwpożarowymi.

Wskazany w ustawie obowiązek zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi jest elementem zapewnienia ochrony przeciwpożarowej na terenie danego obiektu terenu przyległego i powinno mieć zindywidualizowaną formę, a poszczególne zagadnienia powinny być omawiane w aspekcie konkretnych obiektów i jego użytkowników, w szczególności w nawiązaniu do **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**.

Realizacja szkoleń

Wszyscy pracownicy nowozatrudnieni zostają zapoznani z przepisami o ochronie przeciwpożarowej w trakcie szkolenia wstępnego – instruktaż ogólny. Ponadto nowozatrudnieni pracownicy zapoznani zostają z obsługą podręcznego sprzętu gaśniczego oraz sposobami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia.

W trakcie szkolenia wstępnego – instruktaż stanowiskowy – nowozatrudniony pracownik zapoznany zostaje z zagrożeniem danego obiektu, rozmieszczeniem podręcznego sprzętu gaśniczego, lokalizacją przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

W trakcie realizacji szkoleń okresowych w dziedzinie BHP pracownikom, którzy odbywają szkolenie, aktualizowana i uzupełniana jest wiedza z zakresu ochrony przeciwpożarowej w szczególności z zakresu:

- przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- zagrożeń występujących w procesach pracy,
- sposobów obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia.

Potwierdzeniem zapoznania się pracownika z przepisami o ochronie przeciwpożarowej jest złożenie przez pracownika własnoręcznie podpisanego oświadczenia, które umieszcza się w aktach osobowych pracownika (wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 6** do Instrukcji).

8.2. Zapoznanie użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z treścią przedmiotowej instrukcji.

Użytkownicy budynku, wymienieni w rozdziale III pkt. 3.1. ppkt. 3.1.3. niniejszej instrukcji, zobowiązani są do przestrzegania instrukcji oraz zapoznania wszystkich zatrudnionych pracowników z jej postanowieniami określonymi w:

Lp.	Postanowienia zawarte w:	Zakres przedmiotowy	Zakres podmiotowy
1	2	3	4
1.	Rozdz. II	całość	Personel – wszyscy
2.	Rozdz. III	ppkt. 3.2.	Personel – wszyscy
3.	Rozdz. IV	pkt. 4.1 – 4.2.	Personel – wszyscy
		pkt. 4.3 – 4.4	odpowiednio osoby, których dotyczy (kierownik obiektu, osoby kierujące pracownikami)
5.	Rozdz. V	całość	Personel – wszyscy
6.	Rozdz. VI	całość	osoby nadzorujące i wykonujące prace niebezpieczne pod względem pożarowym
7.	Rozdz. VII	całość	Personel – wszyscy
8.	Rozdz. VIII	całość	Zarządca obiektu oraz osoby kierujące pracownikami
9.	Rozdz. IX	pkt. 9.1	Zarządca obiektu oraz osoby kierujące pracownikami
10.		pkt. 9.2.	Personel – wszyscy
		Pkt. 9.3.	Personel wyznaczony do zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników
12.	Rozdz. X	całość	Zarządca obiektu oraz personel wyznaczony do zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników

Nowozatrudnieni pracownicy zostają zapoznani z treścią **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego** w trakcie odbywania instruktażu stanowiskowego w ramach szkolenia wstępnego.

Fakt zapoznania się z treścią Instrukcji osoby potwierdzają stosownie do postanowień zawartych w rozdz. II pkt. 5.

IX. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI OBIEKTU.

9.1. Obowiązki Zarządcy obiektu.

Podstawowe obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej wynikają z ustawy [1] – stosownie do wymagań art. 4 w/w ustawy zarządca zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności m.in.:

- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania w tym zakresie określone zostały rozporządzeniu [2].

Zgodnie z w/w aktem prawnym, w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu, należy:

Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:

- oznakować zgodnie z Polskimi Normami [9] i [11] drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
- utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych).

Zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
- ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.
- ograniczania dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, to jest gaśnic, hydrantów itp. oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

Oznakować zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/01:

- miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,

- lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego i gazu,
- lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Ponadto należy wywiesić na widocznym miejscu instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.

Instalacje i urządzenia należy:

użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabroniona.

W celu prawidłowego działania instalacji należy dokonywać:

- pomiarów instalacji elektrycznej w zakresie oporności izolacji przewodów roboczych – co najmniej raz na pięć lat,
- kontroli szczelności instalacji gazowej,
- kontroli stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych) – co najmniej raz na rok,
- pomiarów instalacji odgromowej – co najmniej raz na pięć lat.

Powyższe czynności powinny wykonywać osoby posiadające wymagane kwalifikacje. Stwierdzone nieprawidłowości należy bezzwłocznie usuwać.

9.2. Obowiązki pracowników.

Do podstawowych obowiązków każdego pracownika należy:

- znajomość i przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa określonych niniejszą Instrukcją,
- udział w szkoleniach i ćwiczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- znajomość procedur postępowania na wypadek pożaru oraz sposób alarmowania o zagrożeniu,
- znajomość planu i procedur ewakuacji, a także usytuowania wyjść ewakuacyjnych z budynku i możliwości
- znajomość rozmieszczenia gaśnic oraz innego podręcznego sprzętu gaśniczego (w pobliżu miejsca pracy) i znajomość sposobów obsługi i zasad ich użycia,
- znajomość numerów telefonów do służb ratowniczych (wewnętrznych i zewnętrznych),
- zgłaszania zarządcy obiektu zauważonych usterek (np. uszkodzenia elektryczne, uszkodzony sprzęt przeciwpożarowy).

9.3. Obowiązki personelu wyznaczonego do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Do podstawowych obowiązków personelu wyznaczonego do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników należy:

- znajomość planu i procedur ewakuacji, a także usytuowania wyjść ewakuacyjnych z budynku i możliwości
- znajomość rozmieszczenia gaśnic oraz innego podręcznego sprzętu gaśniczego (w pobliżu miejsca pracy) i znajomość sposobów obsługi i zasad ich użycia,
- poinformowanie pracowników o zaistnieniu zagrożenia,
- otwarcie drzwi ewakuacyjnych,
- włączenie oświetlenia awaryjnego,
- sprawdzenie, czy wszystkie osoby opuściły zagrożony obszar,
- poinformowanie właściwych służb ratowniczych.
- uruchomienie systemów alarmowych,
- poinformowanie odpowiednich służb o zaistnieniu pożaru,
- uruchomienie systemów gaśniczych,
- obsługa podręcznego sprzętu gaśniczego.

ZALACZNIK NR 1:**Wykaz osób, które zapoznały się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Ustalenia zawarte w instrukcji przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja/stanowisko	Data Podpis	Uwagi
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ZAŁĄCZNIK NR 1:**Wykaz osób, które zapoznały się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**

1	2	3	4	5
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				

ZAŁĄCZNIK NR 1:**Wykaz osób, które zapoznały się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**

1	2	3	4	5
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				

ZAŁĄCZNIK NR 2: Wzór oświadczenia podmiotu zewnętrznego.

.....
(miejsowość, data)

.....
Pieczęć nagłówkowa podmiotu zewnętrznego

.....
Imię i nazwisko przedstawiciela podmiotu

.....
Stanowisko przedstawiciela podmiotu

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z zasadami oraz przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie zakładu i postanawiam ich przestrzegać. Ponadto zobowiązuje się zapoznać z powyższym swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości własnoręcznym podpisem na załączonej do niniejszego oświadczenia liście.

W przypadku stwierdzenia/ zauważenia zagrożenia pożarowego zobowiązuje się do wszczęcia procedur obowiązujących na terenie zakładu.

.....
podpis składającego oświadczenie

.....
podpis przyjmującego oświadczenie

ZAŁACZNIK NR 3: Wzór Karty Aktualizacji Instrukcji.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być aktualizowana, co najmniej raz na dwa lata oraz w takich przypadkach, gdy następuje zmiana sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które mogą wpłynąć na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Lp.	Data	Zakres aktualizacji	Podmiot przeprowadzający aktualizację	Podpis osoby przeprowadzającej aktualizację
1	2	3	4	5

**ZAŁĄCZNIK NR 4: Wzór protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo
niebezpiecznych**

PROTOKÓŁ Nr.....

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie pomieszczenia, w którym przewiduje się wykonanie prac:
.....
2. Charakterystyka/technologia przewidywanych prac:
.....
3. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniach lub rejonie przewidywanych prac :
.....
.....
4. Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac
.....
5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac :
.....
6. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego przewidzianego do zabezpieczenia prac:
.....
.....
7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru:
.....
.....
8. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego przebiegu prac:
.....
9. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w trakcie wykonywania prac:
.....
.....
10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli) :
.....

Nazwisko, imię i rodzaj zajmowanego stanowiska :

.....
.....
.....

Podpisy członków Komisji :

.....
.....
.....

Z E Z W O L E N I E Nr
na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy

.....

2. Rodzaj pracy

.....

3. Czas pracy – dnia : od godz. do godz.

4. Zagrożenie pożarowe/ wybuchowe w miejscu pracy

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/ wybuchu

.....

6. Środki zabezpieczenia :

a) przeciwpożarowe

.....

b) bhp

.....

c) inne

.....

7. Sposób wykonywania pracy

.....

8. Odpowiedzialność za :

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych :

Nazwisko Wykonano Podpis

b) wyłączenia spod napięcia instalacji :

Nazwisko Wykonano Podpis

c) wykonania analizy stężenia par cieczy/ gazów/ pyłów :

Nazwisko Wykonano Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż :

UWAGA : niepotrzebne skreślić.

.....
(Miejscowość, data)

.....
Pieczęć

.....
Imię i nazwisko pracownika

.....
Stanowisko

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie obiektu, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby :

- 1) zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy oraz na terenie całego obiektu;
- 2) postępowania na wypadek pożaru;
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

Ustalenia „*Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego*” przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

Przyjęto do akt osobowych dnia:

.....
podpis osoby przyjmującej oświadczenie

Zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi dokonał :

.....
(pieczęć i podpis osoby upoważnionej
przez organizatora do przeprowadzenia szkolenia)

SZKOŁA GŁÓWNA SŁUŻBY POŻARNICZEJ

(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

Na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 215 poz. 1823) zaświadcza się, że:

Waldemar KURZAWA

urodzony dnia 19.07.1969r. w Koninie woj. wielkopolskie

ukończył(a) szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej

przeprowadzone w okresie od 07.04.2010r. do 17.06.2010r.

w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie

według „Programu szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej” - zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu 10 marca 2010 r.

Okres ważności zaświadczenia wynosi 5 lat od daty wystawienia.

Warszawa, dnia 17 czerwca 2010r.

Nr RN-5/S/7133/0047/10

CENTO-KOMENDANT

KOMENDANT

(pieczęć i podpis)